

మరలి వచ్చిన మొత్తి

“సాయంత్రం తొందరగా వచ్చే స్త్రీవుగా?” అనకింది పద్యవతి మెట్టపైనుంది.

“బదులోపి వచ్చేస్తా. మీరు రెడిగా వుండాలి నే వచ్చేసరికి”, అన్నది మాలతి క్రిందనుంది.

తన రిక్తా కదిలి రోడ్డు మలుపు తిరిగే వరకు ఆవిడ కక్కడే నిలబడి చూస్తుందిని తెలుసు మాలతికి.

రోజూ ఆఫీసుకు వెళ్ళే ముందు అక్కడ దిగి, ఆవిణ్ణి పలుకరించి, కాస్తేపు కూర్చుని, ఆవిడ పొట్లం కట్టిచ్చే టిఫిను తీసుకుని వెళ్ళడం అలవాటు. ‘నువ్వు మా యింట్లో వుండిపోరాదా?’ అనేది ఆవిడ ఆయాన అల్లాగే అంటారు. కానీ తనే ఎందుకనో ఆ రూము వదిలి రావాలనిపించక, పూరుకుంది. ఆ కార్యయరు అన్నం ఎవరికి సయించనిది, తనకి బాగానే వుంటుంది.

ప్రొద్దున్న తను వెళ్ళేసరికి, ఆయాన, పిల్లలు స్కూలుకి వెళ్ళిపోతారు. తను కూర్చునే పదినిముషాల్లో ఎంతోమందిని గురించి ఎన్నో విషయాలు చెప్పుకుంటారు.

పద్మావతికూడా చదువుకున్నది. మాలతి హైదరాబాదు లో ఉద్యోగంలో చేరిన క్రొత్తల్లో, రూముకోసమని తిరుగుతూ, వాళ్ళింటి కొచ్చి అడిగింది. ఆవిడే తీసుకెళ్ళి, ఆ యింటివాళ్ళకి తనని పరిచయం చేసి, రూము యిప్పించింది. తను తంటాలుపడి పంటచేసుకుంటుంటే కార్యయరు ఒకటి కొనిపించి, హోటల్ నుంచి ఆయానతో టిక్కెట్ల పుస్తకం తెప్పించి, పనిమనిషినికూడా ఏర్పాటు చేసిపెట్టింది పద్మావతి.

ఇప్పటికి ఏడాదా దాతుంది, తనీ ఉద్యోగంలో చేరి. పద్మావతితో స్నేహంచేసి. ఆరోచనల్లోంచి తెప్పరిల్లి గడియారం చూసుకుంది మాలతి. శ్రేము కావల్సింది. ‘కొంచెం తొందరగా పోతావు?’ అని రిక్తావాడిని హెచ్చరించింది. పై నెల లోనే దసరా వస్తూవుంది. దసరానాటికి తను చీరె కొనుక్కుని, అమ్మకికూడా ఒక మంచి చీరె కొని పంపించాలనుకుంది. అమ్మకి పంపిస్తే బాగుంటుందన్న ఆరోచన పద్మావతిడి. పద్మావతికి కూడా తను కొనుక్కున్న మాదిరి

చీరే కొనివ్వా లని మాలతి అనుకుంది లోపల.

సాయంత్రం పెందరాశే వస్తే, బజారుకి వెడదా మంది వద్దావతి.

రిక్షా ఆపీసు గేటులో ప్రవేశించింది. మానేజరువాడేకారు అక్కడే వుంది. 'మాధవరావు వచ్చేశారన్నమాట' అనుకుంది.

రిజిస్ట్రార్ కి డబ్బిచ్చేస్తోంటే "హల్లో" అన్న మాధవరావు కంఠం వినిపించింది. మాలతి "నమస్కారమండీ" అన్నది.

కారు ఎక్కి, ఒక్కసారి నివ్వెళ్లి పోయా డతను. ఆతని కారు వేగంగా గేటుదగ్గర తిరుగుతుంటే, తల తిప్పి చూసింది మాలతి.

రోజంతా పనిలో గడిచింది. తనురాసే పైల్లు ఒక్కొక్కటి పంపిస్తోంటే, కొన్ని తిరిగివస్తున్నాయి. మాధవరావు దగ్గర్నుంచి. తను వ్రాసిన వాటిల్లో దీడ్డు బాట్లు చేసినవికూడ. తనదగ్గరకే పంపిస్తున్నా డతను. తనకి కొన్ని సూచనలు వున్నాయి వాటిల్లో.

ఒకచోట కాగితంలో ఒక మూల సన్నని అక్షరాల్లో అతనిసంతకం వుంది. ఆ సంతకంకేసి చూస్తూవుండిపోయింది మాలతి. మొదటిరోజు తను ఆ సంతకం చూసి, ఏమిటో అర్థంకాక, సాయంకాలం వరకు ఆగి, ఆతన్ని అడిగింది భిడియ పడుతూ. అతను నవ్వాడు. "ఏం లేదండీ,

నాసంతకం—ఆ కాగితం పైలుచేయొచ్చని వ్రాసి. సంతకం 'వేట్టా' అన్నా డతను. ఆవిషయం తల్చుకుంటే మాలతికిప్పుడు నవ్వాచ్చింది.

"మానేజరుగారు రమ్మంటున్నారు," అని చెప్పాడు ప్యూసు వచ్చి. మాలతి లేచింది. అతను పిల్చినప్పుడల్లా తన హృదయం ఏదో హాయిని అద్భుతమైన విషయాన్ని కనుక్కోతో తున్నట్లు, ఆతు రతపడుతున్నట్లు ఉరకలు వేస్తుంది. తన పాదాలు నేలకి అంటడం లేదేమో నన్నట్లు ఆడుగులు తేలిపోతుంటాయి.

తన రాకకోసమే చూస్తున్నట్లు, మాధవరావు తలుపువంకే చూస్తున్నాడు. మాలతి ఆడుగులు తడబడ్డాయి—చేతులు జోడించి "నమస్కారం" అన్నది అస్పష్టంగా.

అతను నవ్వాడు—మాలతి మనస్సు రుల్లు మన్నది. భయంతోకాదు. వింత భావనతో, పులకరింపుతో.

"ప్రొద్దున్నేగా పెట్టారు నమస్తారం? అదిసరే, మన కంపెనీలో ఒక క్లబ్బు ఏర్పాటు చేయాలని అంటున్నారు మన వాళ్ళు. లైబ్రరీ, కొన్ని గేమ్మూ వుండాలని. ఆవిషయ మంతా మీతో విపులంగా మాట్లాడితే బాగుంటుందని నే ననుకున్నాను—ఎందుకంటే కంపెనీలో చాల మంది ఆడవాళ్ళకూడా వున్నారు కదా అని. మీరు సాయంత్రం మాయింటికి

రాగలరా ఓసారి? అల్లా వెళ్లేటప్పుడు నాకారులో వెడదాం. మళ్ళీ యింటిదగ్గర వదిలేస్తా మిమ్మల్ని."

మాలతి మాట్లాడలేదు. ఒక్కనిముష మాగి "ఇప్పుడు మాట్లాడడానికి వీలుం డదా?" అన్నది.

మాధవరావు ఎదురుగా గడియారం వంక చూశాడు. "కొన్ని అర్జెంటు కాగితాలున్నాయి ఈ రోజు పోస్టులో వెళ్ళాల్సినవి. ఈవిషయం నాల్గు రోజుల్నుంచీ మర్చిపోతున్నాను, అందుకని ఈ వేళ జ్ఞాపక ముంచుకుని చెప్పాను— మాయింటికి రావడం మీకేమైనా అభ్యంతరమా?"

మాలతి ముఖం ఎర్రబడింది. ఏం చెప్పాలో తోచలే దామెకు. "అల్లాగని కాదు కానీ యిప్పుడు...." అని ఆతని వంకచూసి ఆగిపోయింది.

ఆతని కళ్ళు నిశ్చలంగా తనవేపే చూస్తున్నాయి. తను చెప్పేమాటను వినడంకోసం, తనవేపు చూసేచూపుకా దది. ఆతనిచూపుని ఎదుర్కోలేక, బరువుగా వాలి పోయాయి మాలతి కళ్ళు. ఆమె నిలువలేక పోయింది.

అప్రయత్నంగా వెనక్కి తిరిగి, చకచక తన గదిలోకి నడిచి వచ్చేసింది మాలతి. ఆమె హృదయం పూవులాగా విచ్చుకుంటోంది. ఏదో సంభ్రమంగా వుంది.

పది పదిహేను నిమిషాలకి తేరుకుంది ఆమె. ఏముంది అతని చూపులో? తన యింటికి రమ్మనడంలో అతని ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?—మాలతిలో అణచుకోరాని ఆవేశం వుద్భవించింది. దాచుకోలేని చిరునవ్వులు తన-ముఖాన విరిశాయేమో నన్న అనుమానంతో, పైల్లు తీసుకునే నెపంతో, గోడవే వుండే బీరువాలోకి చూస్తూ నిలబడింది మాలతి.

ఆ సాయంత్రం పద్మావతియింటికి చేరింది ఆమె. కాఫీ త్రాగి, ముఖం కడుక్కొన్న తర్వాత 'బీరువాలో'ంచి ఇంకో చీరే తీసి కట్టుకో' అన్నది పద్మావతి.

మాలతి బీరువా ముందు నిలబడి, తన కిష్టమైన చీరే ఏరుకుని, కట్టుకుని, అద్దంఎదురుగా నిలబడింది. ఈ చీరలో తనింత అందంగా వున్నదే? మాధవరావు జ్ఞాపకానికి వచ్చాడు. ఆతనే జ్ఞాపకానికి వస్తున్నాడు. అతని కళ్లు—తన మనస్సులోకి చొచ్చుకొనిపోయే అతని చూపు గుర్తుకు వస్తూంది. అతని కళ్లు ఏదో మమతతో నిండివున్నాయి. ఆ కళ్లల్లో తనకి కనిపించి, బెదిరించి, చివరికి అర్థమైనది—ఆ లాలన. తన వేపు ఇంత ఇష్టంగా ఎవరేనా చూశారా? తన హృదయం వుండవలసిన స్థానంలో లేకుండా, అతని పాదాలక్రిందకోటానుకోట్ల రేణువుల్లాగ పఱచుకునిపోయింది.

జేబిలుమీ దున్ను సన్నుజాజి దండ తీసి, తల్లో తురుముకుని, పక్కకి తిరిగి అద్దంలో ఓ మారు జడని చూసు కుంది.

“ఏమిటి? ఆదేవనిగా సింగారిస్తున్నావు?” అంటూ పద్మావతి లోపలికి వచ్చింది.

“ఏం చీరలు కొండా మంటారో చెప్పండి”, అన్నది మాలతి ఆమెవంక తిరిగి.

“కంచి చీరె లంటే మీ అమ్మకిష్టం అన్నావుగా?”

“అమ్మో! పెట్టలేనండీ, అంతధర” అన్నది మాలతి.

‘మరి, ఎంత వెడతావు-ఏనెలా కోరి కలు పూర్తిగా తీరవు,’ అన్నది పద్మావతి నవ్వుతూ.

మాలతి ఆలోచించి “ఎంత పెట్ట మంటారు?—అస లల్లాకాదు. కూర్చోండి చెబుతాను. ఈనెల నాకేమో ఎంతవచ్చిందంటే....” అంటూ మొదలుపెట్టింది.

వచ్చినజీతం, చేయాల్సిన ఖర్చులూ, ఏవి ముఖ్యమైనవి, ఏవి పైనెలకి వాయిదా వేయవచ్చు—ఇవన్నీ ఆలోచించి, కాగితం మీద వేశారు. అన్ని విషయాలూ పద్మావతి చెప్పాల్సిందే. మాలతి కేమిటో ఆమె చెప్పిన వన్నీ, తన మనస్సులో వున్న విషయాలే అన్నట్లు సరిగ్గా నచ్చుతాయి.

బజారు కెళ్లి, పద్మావతికి నచ్చిన చీరలు మూడు కోసుకొచ్చారు. తొమ్మిదయింది యింటి కొచ్చేసరికి.

“మాలతి యిక్కడే వుంటుంది,” అన్నది పద్మావతి. ఆ రాత్రికి మాలతి అక్కడే వుండిపోయింది. కలల్లో మాధవరావే!

మర్నాడు ప్రొద్దున్న లేస్తూనే, తన రూముకి వెళ్ళిపోయింది మాలతి. ఆమె మనస్సు దేనికోసమో ఎదురుచూస్తోంది. తను ఏమిచేస్తున్నా అవే తలపులు వస్తున్నాయి. తనను అలుముకున్న సువాసనలాగా వున్నాయి అతనిని గురించిన ఆలోచనలు. తెప్పరిల్లి చూడనివ్వటం లేదు. గత ఆరునెలల్లో అతని ప్రవర్తన తనకి బాధ అనిపించకుండా, అతనేమి చేసినా తన మనస్సుకి ఆమోదకరంగా కనుపించడానికి కారణం యిదే కాబోలు, నిన్న అతను యింటికి రమ్మన్నండుకు తనకి నిజానికి కోపంలేదు. ఏదో అల్లా నిరాకరించింది.

భోజనంచేసి, పడక్కుర్చీలో కూర్చుంది మాలతి. ఇంకో అరగంట తా నిల్లా కూర్చోవచ్చు—తీయని కలల్లో.

బయట కారు ఆగడం, కారు తలపు తీయడం, వేయడం వినిపించాయి ఆమెకి. చటుక్కున లేచి కూర్చుంది. అదే బూట్లధ్వని! త్వర త్వరగా లోపలికి వెళ్ళింది. ఏంచేయాలో తోచక అటు,

యిటు తిరిగింది. అద్దంలో ఒక మాటు ముఖం చూసుకుంది. బుగ్గలు ఎర్రగా వున్నాయి. పమిట కొంగుతో తుడుచు కుంది. కళ్ళమెరుస్తున్నాయి. మళ్ళీముందు గదిలోకి వచ్చింది. ఎదురుగా అతను!

“నమస్కారం” అన్నది ఆమె.

“హఠాత్తుగా వచ్చేకా నిల్లా, ఇంకాకామె ముందికదా అఫీసుకి?” అంటూ అతనే కూర్చున్నాడు.

‘కూర్చోండి నిల్చున్నారే?’ అన్నాడు. ఆమె కూర్చుంది. కొంతసేపు ఎవరూ మాట్లాడ లేదు.

“పోనీ, అఫీసుకి బయలుదేరుతారా? వెడదాం మెల్లిగా” అన్నాడు. ‘కారులో మెల్లిగా ఎలా వెళ్ళడం’ అనుకుంది ఆమె. వైకి అనలేదు.

తలూపి, లోపలికి వెళ్ళింది. చీరె మార్చుకుని, రెండు నిముషాల్లో వచ్చేసింది. చెప్పలు వేసుకుని, తాళం చేత్తో పట్టుకుంది.

“మీ రొక్కరే వుంటారు కదూ యిక్కడ?” అన్నా డతను. దానికి తలూపింది మాలతి. అతనితో ఏదైనా మాట్లాడా లనీ, అతనివంకే చూడా లనీ అనిపిస్తోంది. ఈ అఫీసు, శైము, నిబంధనలు—అన్నీ బాధగా, అడ్డంగా వున్నాయి.

కారులో ముందుసీటు తలుపు తీశా డతను. ఆమె వెళ్లి వెనక సీటులో

“ఏమిటా మొఖం ఆలా పెట్టావ్?”
 “నిన్న మన ఫ్లేట్లో డనవంతులలో ఒకడు చనిపోయాడురా.”
 “అయితే నీ కేం? ఏమయినా బంధువా?”
 “కాదు. అందుకేగదా ఈ ఏడుపు”

కూర్చుంది. కారు నడుపుతున్నా డతను. “మీతో ఒక విషయం చెప్పాలని వచ్చాను. అక్కడ కుదరలేదు చెప్పడం— మీరు....” ఆగా డతను. “మీరనడం కుదరడంలేదు నాకు. నువ్వననా?”

మాలతి మాట్లాడలేదు. కారు ఏవేపు పోతోందో చూస్తోంది ఆమె. మరి రెండు నిముషాల్లో పబ్లిక్ గార్డెన్సు లోపలికి వెడుతోంది కారు. ఒక ప్రక్కన ఆపి, తలుపు తీసి “రా, అల్లా వెడదాం.” అన్నా డతను. మంత్రముగ్ధ ఐనట్లు ఆమె అతనితో వెళ్ళింది. చెట్టు నీడన కూర్చున్నా రిద్దరూ.

ఆకుల నందుల్లోంచి నేలమీద పడి, విచిత్రమైన డిజైను అల్లకంలా కనుపిస్తున్నాయి ఆకుల నీడలు.

“మాలతీ: నువ్వు పెళ్లి చేసుకుంటావా నన్ను?” హఠాత్తుగా వచ్చిన ఈ ప్రశ్నకు మాలతి ఆతనివంక ఉలిక్కిపడి చూసింది. పెళ్లా?—ఔను. పెళ్లే! లేకపోతే తనమనస్సు పోతున్న పిచ్చి పోకడకి అర్థమేమిటి? పెళ్లి అంటే యింకా ఎన్నో విషయాలు కావాలి అని మొదటిసారిగా స్ఫురించింది. ఈ పిచ్చి ఒకటి చాలదు.

“అశ్చర్యపోతున్నావేం? పెళ్లి ఆలోచన లేకపోతే నీకూ, నాకూ మధ్య ఈ బంధనానికి అర్థం ఏమిటి?”

“ఏం బంధన ముంది?” అన్నది మెల్లిగా మాలతి. తనకి తెలీదా? కానీ— ఎందుకడిగిందా ప్రశ్న?

మాధవరావు నవ్వాడు—కొంచెం ఆగి పకపక నవ్వాడు. “చేయి చాచి, ఆమె చేయి పట్టుకున్నాడు.

“ఏం బంధనమో నీకు తెలీదా? లేడిలా అల్లా కళ్లు చలిస్తున్నాయే? నిన్ను చూస్తే నే నెల్లా హాయిగా నవ్వేదీ నీకు తెలీదు: ఏమీ లేకపోతే, నిన్ను ప్రొద్దున నా కళ్లు చూసి, ఏమి అర్థం చేసుకుని పారిపోయావు? ఏ బంధనమూ లేకుండానేనా నీ కళ్ళల్లో ఆ సిగ్గు, నీ ముఖాన ఆ చిలిపినవ్వు?”

“మాలతికి తెలుసు. తన బుగ్గలు, చెవులు, కనురెప్పలు ఎల్లా అరుజారు ఇంగా ఐపోతున్నది. అతని ప్రేమ స్పర్శకి, తన శరీరమంతా విద్యుత్తు ప్రవహిస్తోంది. చిగిర్చి, మొగ్గదొడిగిన లతలా ఐపోతోంది శరీరం.

—మరో ఆరగంటకి నిశ్చయించుకున్నారు తమ పెళ్లి విషయం. ఆనాడే యిద్దరూ బయలుదేరి, మాలతివూరు వెళ్లేటట్టూ, మాలతి తండ్రికి చెప్పి, అతని వాళ్లకి వుత్తరాలు వ్రాసి, ముహూర్తం ఏర్పాటు చేయించేటట్టూ.

ఆ రోజు యిద్దరూ ఆఫీసుకి పోలేదు. తెలిపోను చేశాడు మాధవరావు అని స్టేంట్లు మానేజరుకి. మధ్యాహ్నం మంతా మాలతియింట్లోనే గడిపా రిద్దరూ. సాయంత్రానికి మాధవరావు యింటికి వెళ్ళి, సామాను సర్ది తెచ్చుకున్నాడు.

రాత్రి రైలు కూతపెట్టి బయలుదేరింది. వెనక్కి పరుగెత్తుతున్న దీపాల వేపు, వీధులవేపు చూస్తోంటే, హఠాత్తుగా జ్ఞాపకం వచ్చింది పద్మావతి. రోజంతా కలవనేలేదు. సాయంత్రం ఆమె తనకోసం ఎదురు చూస్తుందో ఏమో!

ఆ ఆలోచనోక్షణికం: మరుక్షణం అతని కళ్ళల్లోకి చూస్తూ, పద్మావతి చొరరాని మధుర లోకంలోకి వెళ్లిపోయింది ఆమె మనస్సు.

పదిరోజుల తర్వాత ముహూర్తం ఏర్పాటు అయింది. పద్మావతిపేర వూరు చేరిగానే ఒకపుత్తరం వ్రాసింది మాలతి. అన్నా కార్డుమీద, కులాసా అడుగుతూ, ‘హలాత్తుగా వచ్చేయాల్సి వచ్చింది!’ అని మాలతీ.

ఇంకోపుత్తరం వ్రాసేవ్యవధిలేకుండా అధిరేఖలే వెళ్లాయి. అతివైభవంగా ఆరిగిన వివాహానికి యిరువైపులుంచి బంధువులంతా వచ్చారు. పద్మావతిదగ్గర్నుంచి తెలిగ్రామమూడా రాలేదు. అదే ఒకటి రెండుసార్లు గుర్తుకు వచ్చింది మాలతికి.

మరో వారానికి— యిద్దరూ హైదరాబాదు వచ్చేవారు తిరిగి. మాలతి తన క్రొత్తయింటికి వెళ్లింది. మాధవరావు వెళ్లి, పాతరూము ఖాళీచేసి, సామాను పట్టుకొచ్చాడు.

వారం పదిరోజుల వరకు ఎక్కడికీ వెళ్ళలేదు వాళ్లిద్దరూ— ఎక్కడకీ వెళ్లా లనిపించలేదు. ఒకనాడు మాలతీ బయలుదేరదీసింది బయటికి. సాయంత్రం వెన్నెల వచ్చేవేళకి బయలుదేరారు పద్మావతి యింటికి.

మెట్లమీద లైటు వెలుగుతోంది. డాల్కనీలో వుంది పద్మావతి. మాలతీ, అతనూ కారు దిగగానే లోపలికి వెళ్లిపోయింది ఆమె. పైకి వెళ్లి, గుమ్మం ముందు నిల్చున్నా రిద్దరూ. పద్మావతి

“మీ మామయ్య ఏమిటి?”
 “తిమింగలం.”
 “అరె తిమింగలం మిగిలివ చిన్నచేపల్ని తిని బ్రతుకుతుంది తెలుసా.....”
 “అదేనయ్యా; మా మామయ్య ఆరేళ్ళనించీ మా పాలిటి తిమింగలం..... తెలుసా?”

ఎదురుగానే నిలబడివుంది. ఒక్కక్షణంలో మాధవరావుని సఖిఖిపర్యంతం చూసింది. ఆమె ముఖాన నవ్వులేని విషయం గమనించింది మాలతి. కానీ—తను నవ్వింది.

“రండి” అన్నది పద్మావతి. లోపలికి వెళ్లి కూర్చున్నారు. ఆమెలేచి ఫాన్ వేసింది.

“వీరే, అన్నది మాలతి చిరునవ్వుతో. “చూశా, స్వయంవరం—” అగి నవ్వింది పద్మావతి. మాలతికి వింతగా వుంది ఆ నవ్వు. మాధవరావు విషను కుంటాడోనని ఆతనివంక చూసింది.

అతను నవ్వాడు "పోటీలేకుండా నెగ్గా నండి" అన్నాడు.

మరొక పావుగంట సేపు మాత్రమే కుర్చోగలిగారు. వచ్చేస్తోంటే, బొత్తైనా పెట్టలేదు పద్మావతి. అది గుర్తించింది మాలతి.

క్రిందికి వచ్చి కారు ఎక్కారు—కారు మలుపు తిరగగానే అన్నది మాలతి "ఏమిటోనండీ, అంతగా మారిపోయింది. కోపం వచ్చిందిలా వుంది నామీద—మిమ్మల్ని తీసుకురాకుండా వుండాలింది. తప్పచేశాను" అని.

"ఎందుకు కోపం?" అన్నా డతను.

"పెళ్లికి నేను సరిగ్గా పిలువలేదనో— పూళ్ళోకి రాగానే వచ్చిచూడలేదనో."

"నేను రాకపోతే నీమీద పడి, నానా గొడవా చేసేది ఆవిడ" అన్నా డతను. కాస్తే సాగి "ఆవిడ కోపం పోయే మార్గం చెప్పనా మాలతి!"

"ఊ!" అన్నది మాలతి ఆశ్రంగా.

"మ నబ్బాయి బాలసారెకి నువ్వొచ్చి స్వయంగా పిలు."

"చవ్!" అన్నది మాలతి సిగ్గుగా.

అప్పుడే తమ స్నేహం గురించి చెప్పింది మాలతి అతనికి.

మళ్ళీ పద్మావతి యింటికి వెళ్ళాలనిపించలేదు ఆమెకి. పోనీ, ఆయనైనా వచ్చి చూడలేదు, పలుకరించ లేదు, రోడ్డుమీద కనుపిస్తే, "బాగున్నావా?"

అని పలుకరించి, "ఇంటికిరా" అన్నాడు ఓమాటు. తనకే పెళ్లైన విషయమే గుర్తించినట్లు లేదాయన.

ఆవిడ కంత నిరాదరణగా వున్నప్పుడు తను మాత్రం ఎందుకని తాపత్రయపడాలి?...

మాధవరావు అన్నమాట నిజమే అయింది. మరుసంవత్సరానికి మాలతికి కొడుకు పుట్టాడు. వాడి బాలసారెకి నలుగురితోపాటు, పద్మావతినికూడా పిల్చారు. ఆమె రాలేదు—ఖబురైనా లేదు. మాలతికి కష్టమనిపించింది. ఏమిటో యిది కక్షలాగా— ఏదోమధ్యలో కలిసి, మధ్యలోనే పోయిన స్నేహం యిది. దీన్ని మనస్సుకి పట్టించుకోరా దనుకుంది మాలతి.

* * *

రవికి ఆరేళ్ళు వచ్చాయి. వాడి చదువుకుకూడా రెండోవిడు వచ్చింది.

రోజూ సాయంత్రం రవికన్నా పెద్దవాళ్లిద్దరు ముగ్గురు స్నేహితులు వచ్చి, వాడిని అడుకోటానికి తీసుకుపోయేవారు. చీకటివడే లోపు తెచ్చి దింపేవాడు వాళ్ళలో ఒకబ్బాయి.

ఒకరోజు తెలిసింది మాలతికి— రవి రోజూ ఆటలకి వెళ్లేది ఎక్కడికో, ఆ పెద్దపిల్లవాడి నడిగింది. "మాయింటికే— మా అమ్మకి మీరు తెలుసండీ" అన్నాడు, ఆ పిల్లవాడు సిగ్గుపడుతూ.

"మీ అమ్మ ఎవరు?"

"పద్మావతండీ." అన్నాడు వాడు. ఆ అబ్బాయికి ఎనిమిదేళ్లుంటాయి. గుర్తుపట్టింది మాలతి. పద్మావతి అఖరుకొడుకన్నమాట వీడు.

పిల్లలు ఆటలకి వెళ్ళినతర్వాత చాలసేపు అల్లాగే కూర్చుండి పోయింది మాలతి. పద్మావతిని తను చూసి చాలకాల మౌతుంది. క్రిందచేదాది సినిమా హాలుదగ్గర కనుపించినప్పుడు, పలుకరించబోతే ముఖం త్రిప్పేసుకుంది ఆమె. మాలతి మనస్సు చివుక్కుమంది. అల్లాంటిది తన కొడుకని తెలిసికూడా రానిస్తోందే రవిని ఆవిడ ఇంటికి? ఐనా— తనుమాత్రం ఎందుకు వెళ్ళనివ్వాలి? ఏ క్షణాన ఏమంటుందో తనని గురించి ఆవిడ పిల్లవాడి ఎదురుగా.

రాత్రి రవితో చెప్పింది మాలతి. "నాన్నా, రేపట్నంచీ నువ్వు మనింట్లోనే ఆడుకో— వాళ్ళనికూడా యిక్కడికే రమ్మను."

వాడు "ఉహూ" అన్నాడు.

"ఏం? ఇక్కడెందుకు వద్దు?" అన్నది మాలతి.

"నేను పెద్దమ్మగా రింటికి వెడతా". అన్నాడు వాడు.

"పెద్ద మొవరురా?"

వాడు ఒక నిమిషం అశ్చర్యంగా చూసి, "బానులే, పెద్దమ్మ తెలిదుగా

రోగి : ఇంతకీ నా కున్న రోగం ఏమిటంటారు డాక్టరుగారూ?
డాక్టరు : అదే ఆలోచిస్తున్నాను. మీ కే జబ్బు ఐతే మీకు కష్టంలేకుండానూ, నాకు కిట్టు బాటుగానూ ఉంటుందా.... అని.

నీకు? — రోజూ నాకు బిళ్లలు పెడుతుంది. ఇంత పెద్దబిస్కెట్లు యిస్తుంది. అమ్మా, పెద్దమ్మవాళ్లింట్లో కేరంబోద్దువుండే. నాకు కాయలన్నీ పడిపోతాయి."

ఇంకేమీ అనలేదు మాలతి. రాత్రి అంతా పడుకునే ముందు, రవి లేచి కూర్చున్నాడు.

"అమ్మా, నాకు ఓవల్తీ ను యిస్తావా" అన్నాడు.

"ఓవల్తీనా? ఇప్పుడేమిటిరా, ఆకలేస్తుందా!"

"లేదు, తాగమని పెద్దమ్మ చెప్పింది." మాలతి. మంచంమీదనుంచి లేచి,

వాడిదగ్గర క్లాచ్చింది. "పెద్దమ్మ చెప్పింది? ఇంకా ఏం చెప్పింది" అన్నది.

"ఇంకానా? రోజూ రాత్రి నిద్దర పోయేటప్పుడు ఓవల్లీను తాగమంది— నేనుకూడా నాన్నలాగా బపోతాట. లేక పోతేనే—అమ్మా, పెద నాన్నగారి లాగా సన్నగా, నల్లగా బపోతాట."

మాలతి మాధవరావు వంకచూసింది. అతను నవ్వాడు. ఆమెకూడా నవ్వా చ్చింది. ఓవల్లీను కలుపుతుంటే. ఆమె మనస్సులో పద్మావతి మెదిలింది. ఇన్నాళ్ళకి ఆమెనవ్వు జ్ఞాపకం వచ్చింది మాలతికి. ఏమిటో! ఆమె ప్రవృత్తి: అర్థం కావడంలేదు.

మర్నాడు ప్రొద్దున్న రవి బట్టలు వేసుకోవడం దగ్గర పెచీ పెట్టాడు.

"మల్లె పూవుల్లా వుంటే—యివివద్దట వాడికి. ఆదిక్కుమాలిన నీలం నిక్కరు వేసుకుంటా నంటాడు. చూడండి" అన్నది మాలతి భర్తతో.

మాధవరావు రవిని చూశాడు. వాడు పొట్టితువ్వలు కట్టుకుని, చూడానికి ముద్దొస్తున్నాడు.

"ఏరా? అమ్మ చెప్పినట్లు వినవూ?"

"ఊహూ!" అని అడ్డంగా త లూపాడు వాడు.

"పెద్దవా: ఏం? ఏమొచ్చింది?"

"పెద్దమ్మ చెప్పింది—తెల్లవి మాసి పోతాయి బడికి వేసుకుంటే. నీలంది

వేసుకోమంది. నే నల్లాగే వేసుకుంటా." వాడిష్ట ప్రకారమే జరిగింది.

ఆసాయంత్రం యింటికి వస్తూనే తుమ్ముతూ వచ్చాడు రవి. వాడికి జలుబు చేసింది. పెళ్లిబతు తొడిగి, సోఫాలో పడుకోబెట్టి, ప్రక్కనే కూర్చుంది మాలతి. పద్మావతి కొడుకువస్తే, రవి అడుకో డానికి రాడని చెప్పింది. రవి కళ్ళతోనే వాళ్ళకి చెప్పాడు రాసని. వాడి ముఖ మంతా భారంగావుంది. ఓపిగ్గా కూడలేదు, లేవడానికి.

ఏడున్నర ప్రాంతాల వాకిళ్లో చెప్పుల చప్పు డైంది. పద్మావతి: మాలతి లేచి ఎదురు వెళ్ళింది.

"రవికి జ్వరం వచ్చిందా? ఏడి?" అంటూ వచ్చి సోఫాలోనే కూర్చుంది పద్మావతి.

"ఔనమ్మా, కొంచెం వచ్చింది. ఈ రాత్రి కదలనివ్వను."

"రాత్రికి వేడిపాలలో పసుపు, మిరి యాలువేసి త్రాగించేయి. అదే పోతుంది. ఆవిరిపట్టు ముఖానికి." నిన్ననే విడివడి నట్లు మాట్లాడుకో గలిగారు యిద్దరూ.

ఆ రాత్రి మాధవరావుకి అన్నం పెడుతూ చెప్పింది మాలతి, పద్మావతి వచ్చి వెళ్ళిందని.

మాధవరావు ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

రవిని చూడానికి వచ్చివెళ్ళిందని చెప్పిం దామె. అత నేమీ అనలేదు.

—రాత్రి పడకొండు కావస్తోంది. మాలతి లైటు వేసి, రవికి రగ్గు, మల్లర్ సరిగా వున్నాయో, లేవో చూసి, మాధవ రావు మంచందగ్గరకు వెళ్ళింది. అతను కళ్ళు తెరచుకొని కిటికీలోంచి బయటకు చూస్తున్నాడు.

"మాలతి!" అన్నాడు మెల్లిగా. మాలతి అతని మంచంమీద కూర్చుంది.

"నేను చెప్పనా ఓ విషయం?" అన్నాడు.

"ఊ!" అన్నది మెల్లిగా.

"పద్మావతి ఎందుకొచ్చిందో తెలుసా మళ్ళీ—నీకు సలహా లిచ్చేది ఆవిడ. ఆవిడ సలహాలు అమూల్యాలని నువ్వు అను కుని, అన్నీ చేసేదానివి. చీపురుపుల్ల దగ్గర్నించి, సిల్కుచీర కొనడంవరకు, నీ ఖోజనం, నీ వ్యవహారం, నువ్వు ఏ మీటింగులకి వెళ్ళాలో, ఎవరి స్నేహం చేయాలో—అన్నీ ఆవిడ నిర్ణయించేది. నువ్వు అడుగు జవదాటక ప్రవర్తిం చావు. ఔనా?"

మాలతి తలూపింది చిరునవ్వుతో.

"ఒక్క నా విషయంలోనే ఆవిడ నిన్ను ఆరికట్టలేకపోయింది. తనసలహా లేకుండా, తన ఎరికై నా లేకుండా నీ నిర్ణ యం నువ్వు చేసుకుని, పెళ్ళి చేసేసు కున్నావు. ఆవిడ అభిమానం దెబ్బతినదూ? —త్రోసిపారేసినట్లు అనిపించదూ?"

మాలతి మళ్ళీ తలూపింది "నేను అనుకున్నానులెండి ఆల్లాంటిదే నని" అన్నది.

అతను నవ్వాడు. "అనుకున్నావు?— ఆవిడ నీతో తెగతెంపులు చేసుకుంది. ఆవిడని నువ్వు నిర్లక్ష్యం చేసినప్పుడు. ఇన్నాళ్ళ కీ నాడు యీ పనివెధవ నిక్కరు, ఓవల్లీను అంటూ ఆవిడ సలహాలు పాటిస్తున్నాడు."

మాలతికి నిజంగానే నవ్వొచ్చింది.

"చీ, ఎందుకండీ, అంత అన్యాయంగా ఆనేస్తారు ఆవిడని?"

"నిజం—వీకి పెళ్ళినాటి వరకూ, పద్మావతి స్నేహం వుంటుంది. తన సలహాలను ఎవరో పాటిస్తున్నారన్న ఆనందం వున్నంతవరకు ఆవిడ స్నేహం వుంటుంది. వీడుకూడా ఆఫీసులో ఏ అమ్మాయినో చూసేవరకు..."

మాలతి క్రొత్తగా సిగ్గుపడింది.

"మా రవి బంగారు తండ్రి. వాళ్ళ నాన్నలా పోకిరి కాడు," అని లేచింది ఆమె.

ఆ రాత్రి నిద్రపోయేటప్పుడు పద్మా వతినే తలుపుకుంది ఆమె. పాపం, ఎంత అమాయక ప్రాణి ఆమె: ఐనా— అంత అమాయక ప్రాణికి, అంత అభిమానం పనికిరాదు అనుకుంది మాలతి.

